

Rabbi Akiva and an Ethic of Pain

1. Mechilta of Rabbi Yishmael on Parshat Mishpatim/Nezikin 18

When R. Yishmael and Rabbi Shimon were brought out to be killed, Rabbi Shimon said to Rabbi Yishmael, "Rabbi, my heart goes out because I do not know why I am being killed." R. Yishmael said to R. Shimon, "In all your days did no one ever come to you for judgment or a question and you made him/her wait until you swallowed your cup, or put on your sandal or wrapped yourself in your tallit, and the Torah said, *If you surely afflict* – it is all one and the same whether it is a great affliction or a small one." And R. Shimon said, "You have comforted me, Rabbi." And when Rabbi Shimon and Rabbi Yishmael were killed, Rabbi Akiva said to his students, "Prepare yourselves for punishment, for if good were to come in our generation, R. Shimon and Rabbi Yishmael would have received it first, so rather it is clearly known before the One who Spoke and the World Was that a great punishment is intended for our generation and these were taken from us."

כבר היה רבי ישמעאל ורבי שמעון יוצאין ליהרג, אמר לו רבי שמעון לרבי ישמעאל, רבי, לבי יוצא שאיני יודע על מה אני נהרג, אמר לו רבי ישמעאל לרבי שמעון, מימך לא בא אדם אצלך לדין או לשאלה ועכבתו עד שתהא גומע כוסך או עד שתהא נועל סנדלך או עד שתהא עוטף טליתך ואמרה תורה *אם ענה תענה*, אחד עינוי מרובה ואחד עינוי מועט, ובדבר הזה אמר לו, נחמתני רבי; וכשנהרגו רבי שמעון ורבי ישמעאל אמר להם רבי עקיבא לתלמידיו, התקינו עצמכם לפורענות, שאלו טובה עתידה לבא בדורנו, מתחלה לא היו מקבלין אותה אלא רבי שמעון ורבי ישמעאל, אלא גלוי וידוע לפני מי שאמר והיה העולם, שפורענות גדולה עתידה לבא בדורינו וסילק אלו מבינותינו,

2. Mechilta of Rabbi Yishmael on Parshat Beshalach/Hashira 3

"*This is my God and I will beautify him*" R. Akiva said: I will speak of the beauties and praises of the Creator in the presence of all of the nations of the world. Since the nations of the world say to Israel *Who is your lover that you made us swear in this manner?* (Song of Songs 5:9) That you die for him in this manner? And are killed for him in this manner? As it is written *Therefore the damsels (alamot) love you* (Song of Songs 1:3) They love you unto death. And it is written *For you we are killed all day* (Psalms 44:23) You are beautiful. You are mighty. Come and mix with us. And Israel says to the nations of the world, "Do you know [our God]? We will tell you a little of [God's] praises. *My beloved is white and red, unique among ten thousand* (Song of Songs 5:10) Once [the nations of the world] hear this praise, they say to Israel *Where has your beloved gone, beautiful among women, where has your beloved turned, we will seek him with you?* (Song of Songs 6:1)

זה א-לי ואגדלו (שמות טו:ב) ר' עקיבא אומר אדבר בנאותיו ובשבחיו של מי שאמר והיה העולם בפני כל אומות העולם שהרי אומות העולם שואלין את ישראל לומר *מה דודך מדוד שְׁכָבָה הַשְׁבַּעַתְנִי*: (שיר השירים ה: ט) שְׁכַךְ אַתֶּם מַתִּים עָלָיו וְכַךְ אַתֶּם נִהְרָגִין עָלָיו שֵׁן עַל-כֵּן עַל-מֹת אֶהְבֹּךְ (שיר השירים א: ג) אֶהְבֹּךְ עַד מוֹת וְכַתִּיב כִּי-עָלֶיךָ הִרְגָנוּ כָּל-הַיּוֹם (תהלים מד:כג) הרי אתם נאים הרי אתם גבורים בואו והתערבו עמנו וישראל אומרים להם לאומות העולם מכירין אתם אותו נאמר לכם מקצת שבחו *דודי צח ואדום דגול מְרַבָּה* (שיר השירים ה: י) כיון ששומעין שְׁכַךְ שִׁבְחוּ אומרים לישראל נלכה עמכם שֵׁן 'אנה הולך דודך היפה בנשים אנה פנה דודך ונבקשנו

And Israel says, "You have no portion in him, rather *my beloved is mine and I am his* (Song of Songs 2:16) *I am my beloved and my beloved is mine, he shepherds among the lilies.* (Song of Songs 6:3)
 And the Sages say "I will accompany him until I come with him to his Temple."

עמך (שיר השירים ו:א) וישראל אומרים להם אין לכם חלק בו אלא דודי לי וְאָנִי לוֹ [הַרְעָה בְּשׁוֹשַׁנִּים] (שיר השירים ב: טז) אָנִי לְדוּדִי וְדוּדִי לִי הַרְעָה בְּשׁוֹשַׁנִּים (שיר השירים ו: ג) וחכמים אומ' אלוננו עד שאבוא עמו לבית מקדשו.

3. Masechet Semachot 8:11

R. Akiva said. A king had four sons. One is beaten and is silent. One is beaten and kicks. One is beaten and begs. One is beaten and says to his father, "Beat me." Avraham is beaten and is silent, as it is written *Take your son, your only one, whom you love, Yitzchak and go to the land of Moriah and raise him there as an offering.* He could have said, "Yesterday you said to me *through Yitzchak your descendents will be named*" and he is silent as it is said, *And Avraham arose early in the morning and saddled his donkey and he took his two lads with him and his son Yitzchak.* Job is beaten and kicks, as it is said, *I will say to God, do not incriminate me, tell me on what basis you have a quarrel with me.* Chizkiah is beaten and begs, as it is said *And he prayed to God.* And some say he kicks, as it is said, [*Please God, remember how I walked before you in truth and with a full heart*] and have done what is good in your eyes. David said to his father, "Beat me" as it is said, *Thoroughly wash me of my sin and cleanse me of my transgression.*

רבי עקיבא אומר ארבעה בנים למלך, אחד לוקה ושותק, ואחד לוקה ומבעט, ואחד לוקה ומתחנן, ואחד לוקה ואומר לאביו הלקני. אברהם לוקה ושותק, שנאמר קח-נָא אֶת-בְּנֶךְ אֶת-יִצְחָק אֲשֶׁר-אֶהְבֶּתְּ אֶת-יְצִתְקָ וְלֶךְ אֶל-אֶרֶץ מִמְרִיהָ וְהַעֲלֵהוּ שָׁם לְעֹלָה (בראשית כב:ב), היה לו לומר, אתמול אמרת לי, כי ביצחק יקרא לך זרע, ושותק, שנאמר וישכם אברהם בבקר ויחבש את חמורו ויקח את שני נעריו אתו ואת יצחק בנו. איוב לוקה ומבעט, שנאמר אִמַר אֶל-אֱלֹהִים אֶל-תְּרַשְׁעֵנִי הוֹדִיעֵנִי עַל מַה-תְּרִיבֵנִי. (איוב י:ב) חזקיה לוקה ומתחנן, שנאמר וַיִּתְפַּלֵּל אֶל-יְהוָה, (מלכים ב כ:ב) ויש אומרים אף היה מבעט, שנאמר [אָנֹהּ יִקְנֶה זָכַר-נָא אֶת אֲשֶׁר הִתְהַלַּכְתִּי לְפָנֶיךָ בְּאֵמֶת וּבְלֵב שְׁלֵם] וְהַטּוֹב בְּעֵינֶיךָ עֲשֵׂיתִי, (מלכים ב כ:ג) דוד אמר לאביו הלקני, שנאמר הֲרַב בְּכַסְיָ מְעֻנִי וּמַחֲטָאתִי טָהַרְנִי (תהילים נא:ד)

4. Talmud Yerushalmi Berachot 9:5

R. Akiva was being judged before Tunius Rufus the wicked. The time for reciting *shema* arrived. [R. Akiva] began to recite it and laugh. [Tunius Rufus] said to him, "Old man, are you deaf? Do you kick at suffering?" [R. Akiva] said, "Blasted be the soul of that man! I am not deaf nor do I kick at suffering. Rather all my days I recited this verse and I was troubled and I said, when will all three come to my hand? *And you will love the Lord your God with all your heart and all your soul and all your possessions.* (Deuteronomy 6:5). I have loved God with all my heart. I have loved God with all my money.

רבי עקיבא הוה קיים מיתדון קומי טונוסטרופוס הרשע. רחמת ענתה דקרית שמע. שרי קרי קרית שמע וגחך אמר ליה סבא אי חרש את אי מבעט ביסורין את. אמר ליה תיפח רוחיה דהווא גברא. לא חרש אנא ולא מבעט ביסורין אנא. אלא כל יומי קריתי פסוק זה והייתי מצטער ואומר אימתי יבואו שלשתן לידי. וְאֶהְבֶּתְּ אֶת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כָּל-לְבָבְךָ וְכָל-גִּפְשְׁךָ וְכָל-מְאֹדְךָ. (דברים ו:ה) רחמתי בכל לבי

And with all my soul I was not sure about and now that with all my soul has arrived and the time of reciting *shema* has arrived and my mind is not divided, that is why I am reciting [*shema*] and laughing. [R. Akiva] did not finish speaking and his soul flew away.

ורחמתיה בכל ממוני. ובכל נפשי לא הוה בדיק לי וכדון דמטת בכל נפשי והגיעה זמן קרית שמע ולא אפלגא דעתי. לפום כן אנא קרי וגחך לא הספיק לומר עד שפרחה נשמתו

5. Talmud Bavli Berachot 61b

R. Akiva says *with all your soul*, even if [God] takes your soul. Our Rabbis taught: One time the Evil Powers decreed that Israel should not study Torah. Pappus ben Yehuda came and found R. Akiva assembling groups publicly and studying Torah. He said to him, “Akiva, are you not afraid of the government?” He said, “I will recite for you a parable, to what can this be compared? To a fox that was walking along the banks of a river and he saw fish gathering from place to place. [The fox] said to them, ‘From what are you fleeing?’ They said to him, ‘From the nets that people bring upon us.’ [The fox] said to them, ‘Would you like to come ashore and you and I will live together as our ancestors did?’ [The fish] said to him, ‘Are you the one who is called cleverest of animals? You are not clever, but rather a fool. If we are afraid in the place where we live, how much more would we be afraid in the place where we die?’ So with us, now we are sitting and studying Torah, about which it is written, *It is your life and the lengthening of your days* (Deuteronomy 30:), so too if we abdicate from it, how much more so! They said, it was but a few days before they captured R. Akiva and imprisoned him and they captured Pappus ben Yehuda and imprisoned him alongside. [R. Akiva] said, “Pappus, who brought you here?” He said, “Fortunate are you R. Akiva who was captured because of matters of Torah, woe to Pappus who was captured because of meaningless matters. At the time that they were brought out R. Akiva to be killed, it was the time of the recitation of the *shema*, and they were combing his flesh iron combs and he accepted upon himself the yoke of heaven. His students said to him, “Our master until here?” He said to them, “All my life I was pained regarding this verse *with all your soul*, even if [God] takes your soul. I said, when will it come to my hand and I will fulfill it? And now that it has come to my hand, should I not fulfill it?” He extended [the word] *one* until his soul left him with

רבי עקיבא אומר: ככל נפשך אפילו נוטל את נפשך. תנו רבנן: פעם אחת גזרה מלכות הרשעה שלא יעסקו ישראל בתורה, בא פפוס בן יהודה ומצאו לרבי עקיבא שהיה מקהיל קהלות ברבים ועוסק בתורה. אמר ליה: עקיבא, אי אתה מתירא מפני מלכות? אמר לו: אמשול לך משל, למה הדבר דומה - לשועל שהיה מהלך על גב הנהר, וראה דגים שהיו מתקבצים ממקום למקום, אמר להם: מפני מה אתם בורחים? אמרו לו: מפני רשתות שמביאין עלינו בני אדם. אמר להם: רצונכם שתעלו ליבשה, ונדור אני ואתם כשם שדרו אבותי עם אבותיכם? אמרו לו: אתה הוא שאומרים עליך פקח שבחיות? לא פקח אתה, אלא טפש אתה! ומה במקום חיותנו אנו מתיראין, במקום מיתתנו על אחת כמה וכמה! אף אנחנו, עכשיו שאנו יושבים ועוסקים בתורה, שכתוב בה [לְאֶהְיֶה אֶת־יְקֻנְךָ אֱלֹהֶיךָ לְשִׁמְעַע בְּקִלְוֹ וּלְדַבְּקָהּ בּוֹ] כִּי הוּא תְיִיד וְאֶרְךָ יָמֶיךָ (דברים ל:כ) - כך, אם אנו הולכים ומבטלים ממנה - על אחת כמה וכמה. אמרו: לא היו ימים מועטים עד שתפסוהו לרבי עקיבא וחבשוהו בבית האסורים, ותפסו לפפוס בן יהודה וחבשוהו אצלו. אמר לו: פפוס! מי הביאך לכאן? אמר ליה: אשריך רבי עקיבא שנתפסת על דברי תורה, אוי לו לפפוס שנתפס על דברים בטלים. בשעה שהוציאו את רבי עקיבא להריגה זמן קריאת שמע היה, והיו סורקים את בשרו במסרקות של ברזל, והיה מקבל עליו עול מלכות שמים. אמרו לו תלמידיו: רבינו, עד כאן? אמר להם: כל ימי הייתי מצטער על פסוק זה בכל נפשך - אפילו נוטל את נשמתך, אמרתי: מתי יבא לידי ואקיימנו, ועכשיו שבא לידי לא

one. A voice from Heaven came out and said, "Fortunate are you, R. Akiva, that your soul left with one. The ministering angels said before the Holy One Blessed be He, "This is the Torah and this is the reward for Torah? *From mortals, with your hand, God, from mortals*" (Psalms 17:14) [God] said to them, "Their portion in life." (Psalms 17:14) A voice from Heaven came out and said, "Fortunate are you, R. Akiva, that you are invited to the life of the world to come.

אקיימנו? היה מאריך באחד עד שיצתה נשמתו באחד. יצתה בת קול ואמרה: אשריך רבי עקיבא שיצאה נשמתך באחד. אמרו מלאכי השרת לפני הקדוש ברוך הוא: זו תורה וזו שכרה? *מַמְתִּים 77; קִנְיָן מַמְתִּים* (תהילים יז:יד) וגו' - !אמר להם: *חלקם בחיים* (תהילים יז:יד). יצתה בת קול ואמרה: אשריך רבי עקיבא שאתה מזומן לחיי העולם הבא.

6. Talmud Bavli Tractate Menachot 29b

Rav Yehuda said in the name of Rav: At the time that Moshe ascended to Heaven, he found God sitting and tying crowns on to letters. [Moshe] said to him, "Lord of the world, who is putting you up to this?" [God] said, "There is a person who is will be in the future after several generations and Akiva ben Yosef is his name and in the future he will derive from each and every point [of the crowns] heaps and heaps of halachot." Moshe said to [God], "Show him to me. [God] said, "Turn around." [Moshe] went and sat at the back of eight rows and he did not know what they were saying. [Moshe's] strength left him. When [Akiva] reached a certain matter, his students asked him, "Rabbi, how do you know this?" [Akiva] said to them, "This is a halacha of Moshe from Sinai." [Moshe's] mind was at ease. [Moshe] returned and came back to God. He said before [God], "Lord of the world, you have a person like [Akiva] and you are giving the Torah through my hands?" [God] said, "Be silent, this was as the thought came before me." [Moshe] said, "Lord of the world, you showed me his Torah, show me his reward." [God] said, Turn around." [Moshe] turned around and saw them weighing [Akiva's] flesh being weighed in the butcher shops. [Moshe] said, "Is this Torah and the reward for Torah?" [God] said, "Be silent, this was as the thought came before me."

אמר רב יהודה אמר רב: בשעה שעלה משה למרום, מצאו להקב"ה שיושב וקושר כתרים לאותיות, אמר לפניו: רבש"ע, מי מעכב על ידך? אמר לו: אדם אחד יש שעתידי להיות בסוף כמה דורות ועקיבא בן יוסף שמו, שעתידי לדרוש על כל קוץ וקוץ תילין תילין של הלכות. אמר לפניו: רבש"ע, הראהו לי, אמר לו: חזור לאחורך. הלך וישב בסוף שמונה שורות, ולא היה יודע מה הן אומרים, תשש כחו; כיון שהגיע לדבר אחד, אמרו לו תלמידיו: רבי, מנין לך? אמר להן: הלכה למשה מסיני, נתיישבה דעתו. חזר ובא לפני הקב"ה, אמר לפניו: רבונו של עולם, יש לך אדם כזה ואתה נותן תורה ע"י? אמר לו: שתוק, כך עלה במחשבה לפני. אמר לפניו: רבונו של עולם, הראיתני תורתו, הראני שכרו, אמר לו: חזור [לאחורך]. [חזר לאחוריו, ראה ששוקלין בשרו במקולין, אמר לפניו: רבש"ע, זו תורה וזו שכרה? א"ל: שתוק, כך עלה במחשבה לפני